

Kłodzka Wstęga Sudetów
Lokalna Grupa Działania

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Kłodzka Wstęga Sudetów
Lokalna Grupa Działania

STRATEGIA ENERGETYCZNA ZIEMI KŁODZKIEJ

Raport indywidualny dla gminy

KŁODZKO

MAJ 2024

<https://www.gmina.klodzko.pl/>

Zmiany klimatyczne, w tym sposób łagodzenia ich skutków oraz próby spowolnienia i zatrzymania podejmowane przez UE, stawiają przed jednostkami samorządu terytorialnego w całej Polsce istotne wyzwania. Gmina Kłodzko, jako świadoma niniejszych zagrożeń, dążąca do zrównoważonego rozwoju i sprawiedliwej dla wszystkich swoich mieszkańców transformacji, partycypowała w opracowaniu, a w konsekwencji objęta jest zapisami Strategii Energetycznej Ziemi Kłodzkiej. Dokument ten powstał w ramach prac Kłodzkiej Wstęgi Sudetów-Lokalnej Grupy Działania, którą współtworzy m. in. 11 gmin powiatu kłodzkiego. Wartością stowarzyszenia jest budowanie grupy partnerskiej, które ma miejsce nieprzerwanie od 2005 r., a obszar cechuje się spójnością ideową, przestrzenną, przyrodniczą, historyczną, kulturową, społeczną i gospodarczą. Obecnie Stowarzyszenie liczy 73 członków, z czego 14 to przedstawiciele sektora publicznego

Strategia Energetyczna Ziemi Kłodzkiej stanowi dla gminy Kłodzko realne wsparcie w prowadzeniu działań strategicznych i wdrożeniowych w zakresie dochodzenia do neutralności klimatycznej oraz sprawiedliwej transformacji energetycznej. Ponadto dokument to wyraz współpracy oraz wzajemnego, wewnętrznego wsparcia 11 gmin powiatu kłodzkiego. Przez to jest opracowaniem ambitnym i nowoczesnym, ale równocześnie realnym oraz wykonalnym. Stanowi jeden z pakietu dokumentów międzygminnej polityki klimatycznej Kłodzkiej Wstęgi Sudetów.

Dokument powstał jako wyraz i z perspektywy realizacji zdefiniowanego celu kluczowego – „Już dziś tworzymy klimat jutra - Ziemia Kłodzka 2050 – regionem neutralnym klimatycznie”. Podkreśla on najwyższą wartość Kłodzkiej Wstęgi Sudetów-Lokalnej Grupy Działania, jaką jest współpraca, która umożliwi osiągnięcie wspólnych, ambitnych zamiarów.

DLACZEGO WSPÓLNE DOCHODZENIE DO NEUTRALNOŚCI KLIMATYCZNEJ JEST DLA GMINY WARTOŚCIĄ?

Gmina Kłodzko, świadoma konieczności podejmowania działań z zakresu transformacji energetycznej, zdecydowała się współtworzyć dokument je programujący wraz z 10 gminami powiatu kłodzkiego. Jako członek Kłodzkiej Wstęgi Sudetów – Lokalnej Grupy Działania dostrzega wartość i szerokie możliwości wynikające ze współpracy między samorządowej.

WSPÓŁPRACA WE WDRAŻANIU STRATEGII:

STRATEGIA POZWOLI:

- Określić kierunki interwencji i wsparcia dla jednostek samorządu terytorialnego w kontekście sprawiedliwej transformacji energetycznej
  - Osiągnąć wspólną wizję regionu w roku 2050 (jaką jest neutralność klimatyczna)
  - Zaangażować każdego chętnego mieszkańca do współdziałania na rzecz neutralności klimatycznej
  - Uporządkować działania administracji samorządowej
  - Określić hierarchię istotności poszczególnych działań
  - Zintegrować działania różnych interesariuszy i podmiotów oraz jednostek samorządu terytorialnego
  - Podkreślić istotę konieczności dojścia do neutralności klimatycznej i sprawiedliwej transformacji energetycznej oraz jej promowanie i edukację
- Umożliwi wymianę dobrych praktyk i stworzenie wspólnej bazy wiedzy, zasobów
  - Pozwoli na realizację projektów o większej skali, mniejszym kosztem
  - Prowadzić będzie do lepszego wykorzystania zasobów, takich jak infrastruktura, wiedza specjalistyczna czy doświadczenie
  - Umożliwi rozwiązywanie, w sposób bardziej efektywny niż w pojedynkę, wyzwań i problemów zbieżnych w całym regionie
  - Zwiększyć może efektywność działań w odniesieniu do skali regionalnej czy wojewódzkiej, co przełoży się może na procesy decyzyjne na wyższych szczeblach władzy
  - Podwyższyć może renomę i atrakcyjność całego regionu, co bezpośrednio przyczyni się do wzrostu gospodarczego
  - Przyczyni się do rozszerzenia i wdrażania idei wzajemnego wsparcia oraz partnerskiego modelu współpracy

CELE W RAMACH DOJŚCIA DO NEUTRALNOŚCI KLIMATYCZNEJ 2050

Gmina Kłodzko wraz z pozostałymi członkami KWS-LGD wypracowały wspólny pakiet 5 celów strategicznych oraz odpowiadające im cele operacyjne, które stanowią bazę ścieżki dojścia do neutralności klimatycznej regionu. Cele te realizowane będą poprzez poszczególne działania i projekty.

CELE STRATEGICZNE

CELE OPERACYJNE

CEL 1

ROZWINIĘTA I
DOSTOSOWANA
INFRASTRUKTURA
TECHNICZNA

Cel 1.1.
Rozwój mocy
wytwórczych OZE
oparty na lokalnych
potencjałach

Cel 1.2.
Dostosowanie
infrastruktury
elektroenergetycznej
do rozwoju OZE

Cel 1.3.
Niskoemisyjne
ciepłownictwo i
gospodarka
komunalna

CEL 2

RACJONALNIE I
EFEKTYWNE
WYKORZYSTYWANE
ZASOBY

Cel 2.1.
Planowanie
przestrzenne dla
zielonej
transformacji

Cel 2.2.
Zapewnienie
efektywności
energetycznej
budynków, procesów
i przestrzeni

Cel 2.3.
Opracowanie
zrównoważonych
praktyk rolniczych i
leśnych

Cel 2.4.
Ochrona zasobów
naturalnych i
minimalizacja zużycia
surowców

CEL 3

SKUTECZNY SYSTEM
WSPÓŁPRACY

Cel 3.1.
Sprawnie
funkcjonujący
system energetyki
obywatelskiej

Cel 3.2.
Rozwój
przedsiębiorczości
przyjaznej dla
klimatu

Cel 3.3.
Podniesienie
sprawności
instytucjonalnej
gmin

Cel 3.4.
Podniesienie
sprawności
instytucjonalnej KWS
LGD

CEL 4

SPRAWNIE
FUNKCJONUJĄCY,
NISKOEMISYJNY I
DOSTĘPNY TRANSPORT

Cel 4.1.
Zapewnienie
dostępu do
zielonego transportu
publicznego

Cel 4.2.
Transport
indywidualny
przyjazny dla klimatu

Cel 4.3.
Zintegrowana i
cyfrowa polityka
transportowa

Cel 4.4.
Zrównoważony
transport osób i
ładunków w
kluczowych dla KWS
branżach

CEL 5

UGRUNTOWANY ZIELONY
WIZERUNEK REGIONU
ZAMIESZKANEGO PRZEZ
ŚWIADOME
SPOŁECZEŃSTWO

Cel 5.1.
Budowa
świadomości
klimatycznej i
sprawczości
mieszkańców

Cel 5.2.
Budowa kompetencji
dla zielonej
transformacji

Cel 5.3.
Sprawnie
funkcjonująca
ekoturystyka

CHARAKTERYSTYKA GMINY KŁODZKO

gmina wiejska

- w jej granicach występują tereny inwestycyjne oferowane w ramach WSSE
- niedalekie sąsiedztwo z Republiką Czeską

POŁOŻENIE

Mieści się w północno-wschodniej części Ziemi Kłodzkiej i powiatu kłodzkiego, w bezpośrednim sąsiedztwie miasta powiatowego. Od południa graniczy z gminami Łądek-Zdrój i Bystrzyca Kłodzka, od zachodu z gminami Polanica-Zdrój, Szczytna i Radków, od północy zaś z gminami Nowa Ruda i Stoszowice, natomiast od wschodu sąsiaduje z gminami Bardo i Złoty Stok.

DEMOGRAFIA

Według danych na 2022 rok gmina zamieszkiwana była przez 16 493 mieszkańców, z czego 59% to osoby w wieku produkcyjnym. W zgodzie z ogólnoeuropejskim trendem społeczeństwo starzeje się, a osoby w wieku poprodukcyjnym stanowiły w 2022 r. 23% ludności, co oznacza wzrost o 3 p. p. względem 2017 r. W gminie obserwowany jest spadek ogólnej liczby ludności, w porównaniu z 2017 rokiem o ok. 792 osoby (-5%). Zgodnie z prognozami trend ten do końca dekady będzie się utrzymywał. Średnia gęstość zaludnienia gminy wynosi 65 os./km².*

TRANSPORT I KOMUNIKACJA

Gmina cechuje się dobrym uzbrojeniem komunikacyjnym, przebiegają przez nią drogi krajowe nr 8, 33 i 46 oraz drogi wojewódzkie nr 381, 386 i 392. Ponadto przechodzą przez nią cztery linie kolejowe :

- nr 276 z Wrocławia Głównego do Międzyzylesia,
- nr 286 z Kłodzka Głównego do Wałbrzycha Głównego,
- nr 309 z Kłodzka Głównego do Kudowy-Zdroju,
- nr 322 z Kłodzka Głównego do Stronia Śląskiego (obecnie nieczynna dla ruchu pasażerskiego).

* Bank Danych Lokalnych GUS (data pozyskania: listopad 2023 r.).

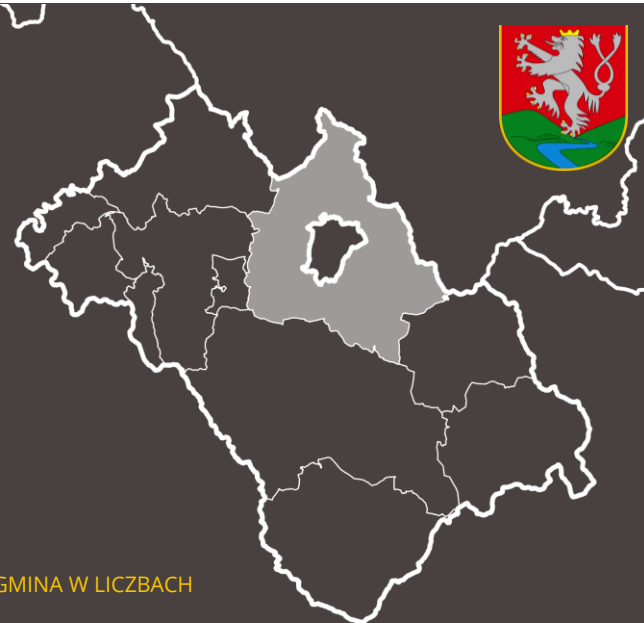
Na obszarze gminy Kłodzko obecnie funkcjonujące stacje i przystanki kolejowe w liczbie 7, zlokalizowane są w Krosnowicach, Starym Wielisławiu, Żelaźnie, Ołdrzychowicach Kłodzkich., Gorzuchowie, Bierkowicach i Ławicy. Przez gminę przebiega jeden z głównych korytarzy rowerowych w województwie dolnośląskim - Trasa Kłodzka. Gmina jest organizatorem autobusowych przewozów o charakterze użyteczności publicznej.

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Gmina cechuje się bogactwem przyrodniczym, skupionym głównie w jej wschodniej części poprzez występowanie form ochrony przyrody. Na jej terenie znajdują się Obszar Chronionego Krajobrazu, Śnieżnicki Park Krajobrazowy wraz z otuliną, obszary Natura 2000, pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej oraz korytarze ekologiczne.

GOSPODARKA

W gminie w 2022 roku w rejestrze REGON zarejestrowanych było 1 510 podmiotów gospodarki narodowej, co względem roku 2017 stanowi wzrost o 289 podmiotów. Liczba podmiotów wpisanych do rejestru na 1000 ludności wynosiła 92. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wynosił 6,4%. Analiza struktury przedsiębiorstw według sekcji, w których funkcjonują prowadzi do wniosku, że w gminie Kłodzko dominują podmioty związane z handlem i naprawą pojazdów mechanicznych (Sekcja G), budownictwem (Sekcja F) i przetwórstwem przemysłowym (Sekcja C)*. Na terenie gminy zlokalizowane są tereny inwestycyjne, stanowiące aktualnie jej potencjał, wchodząc jednocześnie w skład Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (WSSE).

GMINA W LICZBACH

Liczba sołectw: **35**

Liczba miejscowości: **39**

Odległość do Kłodzka: **bezpośrednie sąsiedztwo**

Lesistość: **25,2%**

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym: **6,4%**

Podmioty gospodarki narodowej: **1 510**

Dochód budżetu gminy ogółem: **109,8 mln zł**

Dochód budżetu gminy ogółem na 1 mieszkańca: **6 618 zł**

253 km²

18%

powierzchni obszaru KWS

16 493

18%

ludności KWS

-5%

zmiana w latach 2017 - 2022

STAN ENERGETYKI NA OBSZARZE GMINY

SIEĆ ELEKTROENERGETYCZNA

Na terenie gminy nie funkcjonuje żadna konwencjonalna elektrociepłownia, sieć jest zasilana w głównej mierze z krajowego systemu elektroenergetycznego. Przez Kłodzko przebiegają linie elektroenergetyczne wysokiego, średniego i niskiego napięcia. Zgodnie z danymi URE na terenie gminy funkcjonują elektrownie wodne oraz fotowoltaiczne, spośród nich wymienić należy niekonwencjonalne elektrownie:

- 3 elektrownie fotowoltaiczne w miejscowości Starków;
- elektrownia fotowoltaiczna w miejscowości Bierkowice;
- Mała Elektrownia Wodna „Młynów”;
- Elektrownia wodna Ławica (przepływowa);
- Mała Elektrownia Wodna Krosnowice;
- Elektrownia wodna Odrzychowice Kłodzkie.

Ponadto w gminie notowana jest najwyższa, spośród gmin KWS, łączna moc zainstalowana w OZE oraz liczba wytwórców OZE (duże elektrownie i mikroinstalacje). Obie te wartości w przeciągu ostatnich lat notują wyraźne tendencje wzrostowe.

Gmina Kłodzko cechuje się jednym z najwyższych spośród gmin KWS potencjałów fotowoltaicznych oraz wysokim potencjałem hydroenergetycznym.

SIEĆ GAZOWA

Przez obszar gminy przechodzi sieć gazowa wysokiego ciśnienia (gazociąg systemu E), a na jej terenie zlokalizowane są stacje gazowe. Udział ludności korzystającej z sieci gazowej w 2022 r. wyniósł 22,7%. Liczba odbiorców gazu to 2 550, a zgodnie z danymi PGNiG i PSG zużycie gazu w 2022 r. kształtowało się na poziomie 25 204,23 MWh.

SIEĆ CIEPŁOWNICZA

Na terenie gminy wiejskiej Kłodzko nie funkcjonuje żadna ciepłownia systemowa, budynki mieszkalne, zarówno jedno jak i wielorodzinne, zasilane są głównie z lokalnych kotłowni indywidualnych. Funkcjonuje jedna lokalna ciepłownia grupy DZT, która zaopatruje w ciepło mieszkańców osiedla w Jaskowej Dolnej 63 oraz osiedla 204 w Krosnowicach.

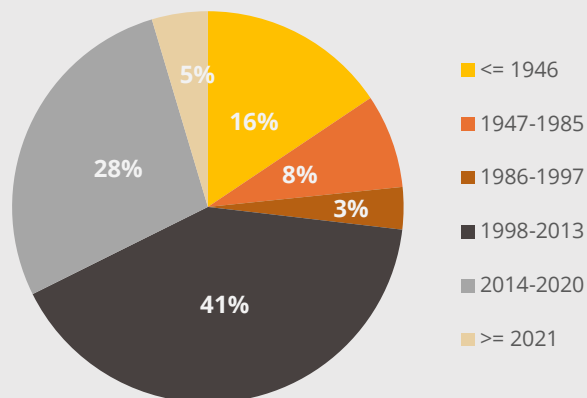
Spośród źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych największym udziałem, wynoszącym ok. 45%, cechuje się kocioł na paliwo stałe (węgiel, drewno, pellet lub inna biomasa) oraz ogrzewanie elektryczne – ok. 12%.

EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA

Szacowana skala występowania zjawiska ubóstwa energetycznego w gminie wynosi 13,4%.

Struktura wiekowa budynków mieszkalnych, prezentowana poniżej, wskazuje na duże zapotrzebowanie na energię.

Struktura wiekowa budynków mieszkalnych w gminie

662

ilość wytwórców OZE

9,343

[MW]

łączna moc zainstalowana w OZE

13,4%

szacowana skala występowania zjawiska ubóstwa energetycznego

23%

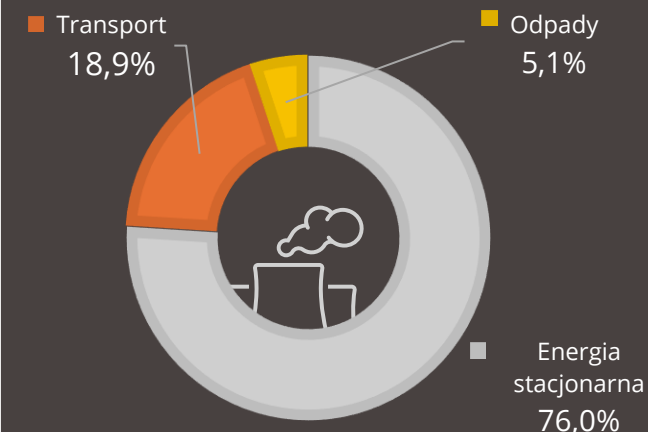
budynków mieszkalnych starszych niż 40 lat

108 901

[tCO₂e]

emisja CO₂ gminy w 2022 r.

UDZIAŁ SEKTORÓW W EMISJI CO₂

DOTYCHCZASOWE DZIAŁANIA NA DRODZE DOJŚCIA DO NEUTRALNOŚCI KLIMATYCZNEJ

Transformacja energetyczna, przebiegająca w sposób sprawiedliwy, a także zadania z zakresu dochodzenia do neutralności klimatycznej były i są przez gminę traktowane jako zagadnienia szczególnie istotne od lat. W związku, z czym jednostka podejmowała i prowadzi szereg działań wspierających rozwój w kierunku zrównoważonym. Poniżej wskazano przykładowe:

Gminne dokumenty strategiczne zawierają zapisy uwzględniające cele klimatyczne:

Strategia Rozwoju Gminy Kłodzko na lata 2022–2030:

- Wizja rozwoju gminy zakłada, iż w sferze gospodarczej nastąpi wzrost znaczenia nowoczesnego przemysłu wdrażającego zielone innowacje, współpracującego z branżą turystyczną i rolnictwem.
- Wizja wskazuje, że gmina przejdzie transformację energetyczną, co doprowadzi do redukcji niskiej emisji.
- Jednym z kierunków działań, w ramach celu strategicznego „Wzmocnienie atrakcyjności gminy jako miejsca do życia”, jest „Wzmacnianie procesów transformacji energetycznej” (3.4.). Zakłada on, że wykorzystanie odnawialnych źródeł energii jest drugim, obok promowania efektywności energetycznej, filarem budowy gospodarki niskoemisyjnej. Dlatego też wspierane będą inicjatywy zmierzające do transformacji energetycznej gminy w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, zgodnie z zasadami rozwoju zrównoważonego.
- W kierunku działań „Rozwój infrastruktury gospodarczej i towarzyszącej oraz wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy” (2.1.) zauważono, iż jego osiągnięcie wymaga rozwoju infrastruktury energetycznej.

Na terenie gminy funkcjonuje Punkt Konsultacyjno-Informacyjny programu „Czyste Powietrze”, gmina bierze także udział w programie „Ciepłe Mieszkanie”.

Gmina podejmuje działania z zakresu modernizacji oświetlenia ulicznego, poprzez wymianę opraw oświetleniowych na lampy LED-owe. Działanie to przyniesie gminie Kłodzko wymierne efekty sprzyjające środowisku, poprzez zmniejszenie zużycia energii elektrycznej oraz optymalizację czasu pracy urządzeń.

PRZYSZŁE DZIAŁANIA NA DRODZE DOJŚCIA DO NEUTRALNOŚCI KLIMATYCZNEJ

Budowa energooszczędnych budynków użyteczności publicznej, a także **ZWIĘKSZANIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ** poprzez renowację i termomodernizację.

BUDOWA FARMY FOTOWOLTAICZNEJ, stanowiącej zasób gminny, bazujący na lokalnym potencjale.

Działanie umożliwi zwiększenie stopnia niezależności energetycznej Kłodzka, a także znaczące obniżenie wydatków z tytułu opłat za energię w budynkach użyteczności publicznej. Przedsięwzięcie ponadto, spowodować może wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców oraz wzrost atrakcyjności inwestycyjnej.

KSZTAŁTOWANIE POLITYKI PRZESTRZENNEJ W OPARCIU O DAŻENIE DO ZIELONEJ TRANSFORMACJI

Wyznaczanie w dokumentach planistycznych obszarów pod rozwój farm fotowoltaicznych oraz energetyki wodnej. Wytczenie, w ramach planu ogólnego, stref planistycznych, których profil funkcjonalny umożliwia budowę niekonwencjonalnych elektrowni.

ZWIĘKSZENIE KOMPETENCJI I WIEDZY PRACOWNIKÓW GMINNYCH

Poprzez system szkoleń, wyjazdów studyjnych, dzięki którym urzędnicy nabędą wiedzę w jaki sposób formułować priorytety gminnej polityki energetycznej, opracowywać projekty efektywności energetycznej i zarządzać procesem ich wdrażania, a także jak zarządzać energią w obiektach komunalnych. Ponadto działanie zakłada cykliczne spotkania międzygminne i międzysamorządowe, w ramach KWS, celem wymiany dobrych praktyk i omówienia stopnia wdrażania wspólnych celów oraz realizacji projektów.

BUDOWA I ZACIEŚNIANIE WSPÓŁPRACY PUBLICZNO-PRYWATNEJ dla neutralności klimatycznej

Rozpowszechnienie informacji na temat zalet inwestowania w środki efektywności energetycznej, np. w ramach Punktu Obsługi Inwestora funkcjonującego w UG Kłodzko. Możliwość wprowadzenia ulgi dla potencjalnych inwestorów i pod działalność gospodarczą, ukierunkowanej na zachęcanie do inwestowania w środki służące poprawie efektywności energetycznej.

BUDOWA ŚWIADOMOŚCI KLIMATYCZNEJ I SPRAWCZOŚCI MIESZKAŃCÓW

Rozpowszechnienie informacji na temat istniejących możliwości bardziej efektywnego korzystania z energii oraz polityk klimatycznych, przy jednoczesnym zapewnieniu możliwości wsparcia konsultacyjnego. Edukacja ekologiczna prowadzona może być poprzez m. in. pikniki, szkolenia w Ośrodku Kultury Sportu i Rekreacji Gminy Kłodzko, plakaty i banery informacyjne.

Kłodzka Wstęga Sudetów Lokalna Grupa Działania

Lutynia 24

57-540 Łądek Zdrój

www.kws.org.pl

Kłodzka Wstęga Sudetów
Lokalna Grupa Działania

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”